

Versiune anonimată

Traducere

C-680/21 – 1

Cauza C-680/21

Cerere de decizie preliminară

Data depunerii:

11 noiembrie 2021

Instanța de trimitere:

Tribunal de première instance francophone de Bruxelles (Belgia)

Data deciziei de trimitere:

15 octombrie 2021

Reclamanți:

UL

SA Royal Antwerp Football Club

Pârâtă:

Union royale belge des sociétés de football association ASBL

[*omissis*]

Tribunal de première instance francophone de Bruxelles, Section civile
[Tribunalul de Primă Instanță francofon din Bruxelles, Secția civilă]

Hotărâre

[*omissis*]

[*omissis*]

A. TABEL

[*omissis*]

[Cuprins]

B. INSTANȚA DE TRIMITERE

[*omissis*]

[*omissis*] [Identificarea instanței de trimitere]

C. PĂRȚILE DIN LITIGIUL PRINCIPAL ȘI REPREZENTANȚII LOR

1. UL [*omissis*] [Date personale]

2. SA ROYAL ANTWERP FOOTBALL CLUB, denumită în continuare „RAFC” [*omissis*]; [Date ale societății]

Reclamanți;

[*omissis*]

[Identificarea avocaților]

ÎMPOTRIVA:

Asociația fără scop lucrativ UNION ROYALE BELGE DES SOCIETES DE FOOTBALL – ASSOCIATION [*omissis*]; denumită în continuare „URBSFA”, [Date ale asociației]

Pârâtă;

[*omissis*] [Identificarea avocaților]

D. DESFĂȘURAREA PROCEDURII ÎN FAȚA INSTANȚEI DE TRIMITERE

[*omissis*]

[*omissis*] [Considerații referitoare la procedură]

E. PREZENTAREA FAPTELOR

- 1 UEFA este o asociație de drept elvețian, care are ca membri diferitele federații de fotbal naționale europene, printre care se numără URBSFA pentru Belgia, și care are ca misiune reglementarea și organizarea fotbalului în Europa.

La 2 februarie 2005, Comitetul executiv al UEFA a decis să adopte o normă care impune cluburilor care participă la competițiile intercluburi ale UEFA un număr

maxim de 25 de jucători înscriși, printre care va trebui să figureze un număr minim de jucători formați pe plan local („JFL”).

La 21 aprilie 2005, regula numită a „JFL” a fost aprobată de cele 52 de asociații membre ale UEFA, inclusiv URBSFA, cu ocazia Congresului de la Tallinn¹.

Începând cu sezonul 2007/2008, regulamentul UEFA prevede că cluburile angajate într-una dintre competițiile sale trebuie să înscrie minimum 8 jucători formați pe plan local pe o listă de maximum 25 de jucători.

„Jucătorii formați pe plan local” sunt definiți de UEFA ca fiind jucători care, indiferent de cetățenia lor, au fost formați de clubul lor sau de un alt club din cadrul aceleiași asociații naționale, timp de cel puțin trei ani, între 15 și 21 de ani.

- 2 Într-o rezoluție adoptată la 29 martie 2007, Parlamentul European și-a exprimat în mod expres *„sprijinul pentru măsurile UEFA de promovare a educației tinerilor jucători, solicitând existența în cadrul unei echipe de fotbal a unui număr minim de jucători formați pe plan local și limitând dimensiunea echipelor [și] consideră că aceste măsuri sunt proporționale și invită cluburile profesionale să aplice cu strictețe această regulă”*².

Parlamentul European a considerat însă că *„nu se știe cu siguranță dacă norma Uniunii Asociațiilor Europene de Fotbal (UEFA) care prevede că echipele trebuie să conțină un număr minim de jucători formați pe plan local, dispoziție extrem de importantă pentru promovarea tinerilor jucători, ar fi considerată compatibilă cu articolul 12 din Tratatul CE de către Curtea de Justiție”*³.

- 3 Într-un comunicat de presă din data de 28 august 2013, Comisia Europeană a declarat:

„Comisia Europeană a publicat astăzi un studiu independent cu privire la evaluarea regulii «jucătorilor formați pe plan local» (JFL), adoptată de UEFA în anul 2005 și pusă în aplicare treptat de cluburile care au participat la Champions League și la Europa League în anii următori.

[...] dat fiind că regula JFL riscă să aibă efecte discriminatorii indirecte pe motiv de cetățenie și că punerea sa în aplicare a fost treptată pe parcursul a mai multor ani, Comisia a decis să efectueze o analiză complementară cu privire la efectele acestei reguli.

Principala concluzie a studiului este că nu se poate stabili în mod categoric că efectele restrictive ale regulii JFL asupra liberei circulații a lucrătorilor

¹ Înscrisul 3 al reclamantilor.

² Înscrisul 3 al URBSFA.

³ Ibid.

sunt proporționale cu beneficiile foarte limitate ale acestei reguli pentru «competitive balance» și pentru formarea tinerilor jucători. Studiul susține de asemenea că beneficiile foarte modeste ale regulii JFL pot fi atinse într-un mod mai eficient prin adoptarea unor dispoziții alternative și mai puțin restrictive, mai precis dispoziții care nu au efect discriminatoriu. Studiul arată de asemenea că UEFA, în coordonare cu actorii-cheie ai fotbalului, dispune de experiența și de expertiza necesară pentru a explora aceste alternative și ar trebui să i se acorde un termen rezonabil de 3 ani în acest scop. În prezent, Comisia are o serie de proceduri de constatare a neîndeplinirii obligațiilor inițiate în acest domeniu.

[...] Reguli similare cu regulile JFL ale UEFA și care sunt aplicate la nivel național în diverse sporturi fac de asemenea obiectul examinării de către Comisia Europeană. Serviciile Comisiei au inițiat o serie de proceduri de constatare a neîndeplinirii obligațiilor în acest context. Serviciile Comisiei intenționează să utilizeze rezultatele studiului publicat astăzi în discuțiile lor cu autoritățile naționale și cu asociațiile sportive naționale, astfel încât să clarifice criteriile pe baza cărora trebuie evaluate normele privind promovarea jucătorilor formați pe plan local în vederea examinării compatibilității lor cu dreptul Uniunii”.

- 4 URBSFA este o asociație fără scop lucrativ având ca obiect asigurarea organizării sportive și administrative, precum și promovarea fotbalului în Belgia.

URBSFA administrează o parte importantă a fotbalului profesionist [omissis] și a fotbalului amator [omissis] în Belgia. [omissis]

URBSFA organizează numeroase competiții în fiecare an. În acest sens, ea adoptă un regulament ale cărui dispoziții se aplică fie tuturor actorilor din fotbal care sunt afiliați la URBSFA, fie anumitor categorii ale acestora [omissis].

În calitate sa de membru al UEFA, URBSFA s-a angajat să respecte statutele, regulamentele și deciziile acesteia, sub rezerva principiilor generale de drept, a dispozițiilor de ordine publică și a legislațiilor naționale, regionale și comunitare în materie⁴.

- 5 În anul 2011, URBSFA a inclus în regulamentul său dispoziții inspirate direct din regula numită „a JFL” care impune cluburilor belgiene un anumit număr de jucători formați pe plan local.

Astfel, în versiunea sa 2019-2020 aplicabilă în cursul procedurii de arbitraj, Regulamentul URBSFA cuprindea printre altele:

- Articolul P335.11 „Diviziile de fotbal profesionist 1A și 1B: transmiterea listei «Squad size limit»” care prevede:

⁴ Articolul 104.2 din Regulamentul URBSFA.

„1. Liste care trebuie trimise

11. Toate cluburile din diviziile 1A și 1B de fotbal profesionist trebuie să trimită următoarele liste prin intermediul E-Kickoff și să le actualizeze:

- o listă cu maximum 25 de jucători mai în vârstă decât U21, dintre care cel puțin 8 trebuie să fie formați de cluburi belgiene în sensul articolului P1422.12, cu precizarea că cel puțin 3 jucători trebuie să îndeplinească condiția suplimentară reprodușă la articolul P1422.13. În cazul în care aceste praguri minime nu sunt atinse, jucătorii respectivi nu pot fi înlocuiți de jucători care nu au aceste calități.
- o listă cu un număr nelimitat de jucători U21”.
- Articolul P1422 „Înscrierea obligatorie în foaia de meci” care indică printre altele:

„1. Pentru primele echipe ale cluburilor de fotbal profesionist

11. În cadrul participării lor la competițiile oficiale ale primelor echipe (articolul B1401), cluburile de fotbal profesionist sunt obligate să menționeze în foaia de meci un minimum de șase jucători care au fost formați de un club belgian, dintre care cel puțin 2 îndeplinesc condiția suplimentară reprodușă la punctul 13 de mai jos. Atunci când clubul nu poate înscrie numărul minim de jucători prevăzut la paragraful precedent, acesta nu îi poate înlocui prin înscrierea de jucători care nu au această calitate.

12. Sunt considerați ca fiind formați de un club belgian înainte de aniversarea vârstei de 23 de ani, jucătorii care au îndeplinit toate condițiile de participare la un meci oficial timp de cel puțin trei sezoane complete pentru un club din Belgia.

13. Îndeplinesc condiția suplimentară jucătorii care au fost înregistrați timp de cel puțin trei sezoane complete la un club din Belgia înainte de aniversarea vârstei de 21 de ani.

14. În caz de afiliere sau de transfer în lunile iulie și august, perioada cuprinsă între 1 septembrie și 30 iunie este considerată în mod excepțional un sezon complet.

15. Cluburile din diviziile 1A și 1B de fotbal profesionist pot înscrie în foaia de meci numai jucători care figurează în listele «Squad size limit» ale clubului (articolul P335).

16. În cazul unei încălcări a normelor de mai sus, instanța federală competentă aplică sancțiunile prevăzute pentru înscrierea unor jucători necalificați (articolul B1026), cu excepția amenzilor”.

În urma unei restructurări a Regulamentului federal al URBSFA, dispozițiile în litigiu figurează în prezent la articolul B4.1[12] din titlul 4 „Jucători”:

„Pentru participarea la meciurile oficiale ale primelor echipe în fotbalul competitiv, se aplică condiții specifice pentru fotbalul profesionist și pentru fotbalul amator.

Art. P. Toate cluburile din diviziile 1A și 1B de fotbal profesionist trebuie să trimită următoarele liste prin intermediul platformei digitale și să le actualizeze:

1. o listă cu maximum 25 de jucători mai în vârstă decât U21, dintre care cel puțin 8 trebuie să fie formați de cluburi belgiene (aceștia sunt jucătorii care au îndeplinit toate condițiile de participare la un meci oficial timp de cel puțin trei sezoane complete pentru un club din Belgia înainte de aniversarea vârstei de 23 de ani*), cu precizarea că cel puțin 3 jucători trebuie să îndeplinească condiția suplimentară care constă în îndeplinirea acestei condiții înainte de aniversarea vârstei de 21 de ani. În cazul în care nu sunt atinse aceste praguri minime, jucătorii respectivi nu pot fi înlocuiți cu jucători care nu au aceste calități.
2. o listă cu un număr nelimitat de jucători U21.

*În cazul

- înregistrării afilierei sau a transferului jucătorului sau
- cererii de CIT adresate de URBSFA pentru jucător federației străine în cadrul unui transfer internațional

în lunile iulie și august, perioada cuprinsă între 1 septembrie și 30 iunie este considerată în mod excepțional un sezon complet.

Pentru a putea înscrie un jucător pe lista Squad Size Limit:

- acesta trebuie să fie afiliat la federație și să fie înregistrat sau să îndeplinească toate condițiile pentru participarea la un meci oficial pentru clubul care solicită înscrierea și
- dacă este vorba despre un sportiv remunerat care nu este resortisant al unei țări membre a SEE, pentru a i se putea elibera permisul unic la care are dreptul (Anexa 49), trebuie să se furnizeze fie o copie a permisului unic încă valabil, fie o copie a certificatului oficial eliberat de administrația locală de la locul său de reședință din Belgia prin

care să se confirme că sportivul remunerat s-a prezentat la administrație. În acest din urmă caz, o copie a permisului unic trebuie transmisă URBSFA înainte să fi expir[at] validitatea Anexei 49. Dacă nu aceasta este situația, jucătorul în cauză nu este apt să participe la meciurile oficiale ale primei echipe a clubului său, atât timp cât nicio copie a unui permis unic valabil nu a fost prezentat[ă] pentru jucător.

- acesta trebuie să îndeplinească condițiile de participare la un meci oficial. Modificările la această listă pot fi validate numai de administrația federală.”

Și la articolul B6.109 din titlul 6 „Meciuri”:

„Următoarele obligații sunt valabile în ceea ce privește înscrierea jucătorilor în foaia de meci.

Art. P. Următoarele dispozițiile sunt valabile pentru primele echipe ale cluburilor de fotbal profesionist:

În cadrul participării lor la competițiile oficiale ale primelor echipe, cluburile de fotbal profesionist sunt obligate să menționeze în foaia de meci un minimum de șase jucători care au fost formați de un club belgian, dintre care cel puțin doi îndeplinesc condiția suplimentară reprodusă mai jos.

Atunci când clubul nu poate înscrie numărul minim de jucători prevăzut la paragraful precedent, acesta nu îi poate înlocui prin înscrierea unor jucători care nu au această calitate.

- Sunt considerați că au fost formați de un club belgian înaintea aniversării vârstei de 23 de ani jucătorii care au îndeplinit toate condițiile pentru participarea la un meci oficial timp de cel puțin trei sezoane complete pentru un club în Belgia.
- Îndeplinesc condiția suplimentară jucătorii care au fost înregistrați timp de cel puțin trei sezoane complete la un club din Belgia înaintea aniversării vârstei de 21 de ani.

În caz de afiliere sau de transfer în lunile iulie și august, perioada cuprinsă între 1 septembrie și 30 iunie este considerată în mod excepțional un sezon complet.

Cluburile din diviziile 1A și 1B de fotbal profesionist pot înscrie în foaia de meci numai jucătorii care figurează pe listele «Squad size limit» ale clubului.

În cazul unei încălcări a normelor de mai sus, instanța federală competentă aplică sancțiunile prevăzute pentru înscrierea unor jucători necalificați, cu excepția amenzilor.”

- 6 UL este un jucător de fotbal profesionist născut [omissis] [în] anul 1986. Cetățean israelian la origine, UL și-a început cariera profesională în anul 2004 într-un [omissis] [club israelian]. În anul 2011, UL a fost recrutat de [omissis] [un club belgian]. [De atunci, el a jucat în mod succesiv pentru mai multe cluburi belgiene și are] [omissis] în prezent dublă cetățenie belgiană și israeliană. [omissis]
- 7 La 13 februarie 2020, UL și RAFC au sesizat Cour belge d'arbitrage pour le sport [Curtea belgiană de Arbitraj pentru Sport] (denumită în continuare „CBAS”) pentru a solicita:

„după ce au consultat Autorité belge de la Concurrence [Autoritatea belgiană pentru Concurență] în temeiul articolului IV.88 [din Codul dreptului economic]:

– *declararea faptului că articolele P335 și P1422 din Regulamentul URBSFA, precum și dispozițiile normative referitoare la «jucători formați pe plan local» aplicate de UEFA cu privire la propriile competiții și normele similare adoptate și puse în aplicare de celelalte federații membre ale UEFA și toate aceste articole și norme rezultate din planul convenit la Congresul de la Tallinn sunt nelegale, în sensul că încalcă – pe de o parte – articolul 45 TFUE și clauzele de nediscriminare în materie de încadrare în muncă similare cu cele vizate în Hotărârea SIMUTENKOV (astfel cum figurează în numeroase acorduri de cooperare sau de parteneriat încheiate între Uniune și statele terțe), și – pe de altă parte – articolul 101 TFUE, precum și – cu titlu complementar – articolul 14 din CEDO,*

– *declararea faptului că, în special în temeiul articolului 101 alineatul (2) TFUE, aceste articole și norme sunt, așadar, nule, precum și, de altfel, planul de ansamblu din care rezultă,*

– *interzicerea aplicării articolelor P335 și P1422 din Regulamentul URBSFA și a contribuției la punerea în aplicare a dispozițiilor UEFA sau a tuturor normelor rezultate din planul convenit la Congresul de la Tallinn, toate acestea din momentul notificării deciziei care urmează să fie pronunțată, sub sancțiunea unei penalități cu titlu cominatoriu de 100 000 de euro pentru fiecare încălcare,*

Obligarea URBSFA la despăgubirea solicitanților pentru prejudiciul lor evaluat în mod provizoriu la un euro.”

- 8 Printr-o hotărâre arbitrală pronunțată la 10 iulie 2020, CBAS a decis următoarele:

„În lipsa calității procesuale, cererile sunt inadmisibile în măsura în care prin acestea se solicită:

– *«declararea faptului că [...] dispozițiile normative referitoare la „jucătorii formați pe plan local” aplicate de UEFA cu privire la propriile competiții și normele similare adoptate și puse în aplicare de celelalte federații membre ale*

UEFA și toate aceste articole și norme rezultate din planul convenit la Congresul de la Tallinn sunt nelegale, în măsura în care încalcă – pe de o parte – articolul 45 TFUE și clauzele de nediscriminare în materie de încadrare în muncă similare cu cea vizată în Hotărârea SIMUTENKOV (astfel cum figurează în numeroase acorduri de cooperare sau de parteneriat încheiate între Uniune și statele terțe), și – pe de altă parte – articolul 101 TFUE, precum și – cu titlu complementar – articolul 14 din CEDO»,

– «declararea faptului că, în special în temeiul articolului 101 alineatul (2) TFUE, aceste articole și norme sunt, așadar, nule, precum și, de altfel, planul de ansamblu din care rezultă».

Pronunță admisibilitatea cererilor în rest. Declară nefondate și respinge cererile reclamanților.»

- 9 Prin citația notificată la 1 septembrie 2020, UL și RAFC au chemat în judecată URBSFA în fața instanței de trimitere în anularea hotărârii arbitrale din 10 iulie 2020.
- 10 [omissis] [UL joacă în prezent pentru un club profesionist de fotbal belgian]

F. OBIECTUL LITIGIULUI PRINCIPAL

UL apreciază că regulile „JFL” adoptate de UEFA și de URBSFA au ca obiect și ca efect, pe de o parte, să facă mai dificilă angajarea sa de către un club profesionist belgian, și, pe de altă parte, să îi diminueze șansele de a fi inclus în foaia de meci și de a fi efectiv aliniat pe teren. RAFC apreciază, la rândul său, că aceleași norme îi afectează libertatea de recrutare și de aliniere a jucătorilor săi.

Ei susțin în drept că aceste dispoziții normative cu privire la „JFL” impuse de URBSFA și de UEFA încalcă articolele 45 și 101 TFUE și articolul 23 din Constituția belgiană.

Prin urmare, UL și RAFC urmăresc anularea hotărârii arbitrale pronunțate la 10 iulie 2020 de CBAS pentru încălcarea ordinii publice, în conformitate cu articolul 1717 alineatul 3 litera b) punctul ii) din Codul judiciar belgian.

În ceea ce privește URBSFA, aceasta susține că normele referitoare la „JFL” adoptate atât de UEFA, cât și de URBSFA sunt conforme cu articolele 45 și 101 TFUE, astfel încât cererea de anulare a hotărârii arbitrale trebuie respinsă.

G. MOTIVELE CARE DETERMINĂ INSTANȚA DE TRIMITERE SĂ ADRESEZE ÎNTREBĂRI CURȚII DE JUSTIȚIE

A. Aplicarea dreptului european

- 11 În fața CBAS, UL și RAFC au pus deja în discuție problema compatibilității normelor referitoare la „JFL” cu articolele 45 și 101 TFUE, și aceasta indiferent dacă respectivele dispoziții normative provin de la UEFA, de la URBSFA sau de la alte federații membre ale UEFA.

Prin hotărârea din 10 iulie 2020, CBAS a solicitat:

- pe de o parte, constatarea inadmisibilității, în lipsa calității procesuale, a cererii având ca obiect declararea normelor referitoare la „JFL” [omissis] [în cauză] contrare articolelor 45 și 101 TFUE și nule în temeiul articolului 101 alineatul (2) TFUE; pe de altă parte, constatarea conformității normelor referitoare la „JFL” adoptate de URBSFA cu articolele 45 și 101 TFUE.

- 12 Articolul 45 TFUE prevede printre altele că:

„(1) Libera circulație a lucrătorilor este garantată în cadrul Uniunii.

(2) Libera circulație implică eliminarea oricărei discriminări pe motiv de cetățenie între lucrătorii statelor membre, în ceea ce privește încadrarea în muncă, remunerarea și celelalte condiții de muncă. [...].”

În ceea ce privește articolul 101 TFUE, acesta prevede că:

„(1) Sunt incompatibile cu piața internă și interzise orice acorduri între întreprinderi, orice decizii ale asocierilor de întreprinderi și orice practici concertate care pot afecta comerțul dintre statele membre și care au ca obiect sau efect împiedicarea, restrângerea sau denaturarea concurenței în cadrul pieței interne [...].

(2) Acordurile sau deciziile interzise în temeiul prezentului articol sunt nule de drept.”

Practicile prevăzute la articolul 101 TFUE implică nu numai o concertare între întreprinderile în cauză, ci și „un comportament pe piață care decurge din această concertare și o legătură de cauzalitate între aceste două elemente”⁵.

- 13 În litigiul supus CBAS, era vorba în special despre a stabili dacă regula „JFL” adoptată de UEFA cu ocazia Congresului de la Tallinn și aprobată de cele 52 de asociații membre ale UEFA, printre care și URBSFA, era sau nu un acord între

⁵ Hotărârea din 14 martie 2013, Dole Food Dole Germany/Commission (T-588/08, EU:T:2013:130, punctul 57).

întreprinderi, o decizie a unei asocieri de întreprinderi sau o practică concertată între întreprinderi în sensul articolului 101 TFUE.

În această privință, hotărârea arbitrală indică sub titlul „Admisibilitate” că:

„24. Reclamanții susțin fără succes că, în pofida absenței din cauză a UEFA, cererea lor ar fi admisibilă ca urmare a existenței unei coluziuni între această «întreprindere» și [URBSFA].

25. Existența «coluziunii» invocate de reclamanți nu este demonstrată, pârâta observând, dimpotrivă, în mod întemeiat, că atât UEFA, cât și URBSFA și celelalte federații membre ale UEFA, dispun de norme proprii (și distincte).

26. Simplul fapt că un club candidat la licența europeană trebuie, în temeiul Regulamentului UEFA de licențiere a cluburilor și de fair play financiar (ediția 2018), să semneze o declarație adresată UEFA prin care se angajează să respecte regulamentele UEFA și că URBSFA a transmis această declarație semnată nu înseamnă că URBSFA aplică regulamentele specifice ale UEFA în ceea ce privește jucătorii formați pe plan local.

27. Dispozițiile UEFA privind obligația cluburilor care participă la competițiile sale de a alinia jucătorii formați pe plan local nu se găsesc, de altfel, în «Regulamentul UEFA de licențiere a cluburilor și de fair play financiar (ediția 2018)», ci în regulamentele specifice ale competițiilor organizate de UEFA (Champions League, Europa League și Supercupa).”

Concluzionând cu privire la aceste considerații în sensul inadmisibilității cererii privind normele referitoare la „JFL” prevăzute de UEFA, CBAS a considerat, în mod implicit, dar cert, că condițiile prevăzute la articolul 101 TFUE nu erau îndeplinite în speță.

Procedând astfel, CBAS a aplicat o dispoziție de drept european a cărei eventuală nerespectare ar putea constitui, dacă este cazul, o încălcare a ordinii publice în sensul articolului 1717 alineatul 3 litera b) punctul ii) din Codul judiciar.

- 14 URBSFA susține în mod eronat că aprecierea calității procesuale active nu ține de ordinea publică, astfel încât hotărârea CBAS cu privire la acest aspect nu ar putea contraveni ordinii publice în sensul articolului 1717 alineatul 3 litera b) punctul ii) din Codul judiciar belgian.

Astfel, această afirmație reducăționistă nu corespunde termenilor înșiși ai hotărârii, din care se deduce că problema calității procesuale active pentru a contesta normele adoptate de un terț este direct legată de cea a domeniului de aplicare al articolului 101 TFUE.

- 15 În ceea ce privește normele referitoare la „JFL” adoptate de URBSFA, CBAS a considerat că acestea nu aduc atingere liberei circulații a jucătorilor în sensul

articolului 45 TFUE și par adecvate și proporționale în raport cu obiectivul urmărit, astfel încât nu încalcă articolul 101 TFUE.

Procedând astfel, CBAS a aplicat din nou dispoziții de drept european a căror eventuală nerespectare ar putea constitui, dacă este cazul, o încălcare a ordinii publice în sensul articolului 1717 alineatul 3 litera b) punctul ii) din Codul judiciar.

Din constatările care precedă rezultă că, atât în privința normelor adoptate de UEFA și de federațiile membre ale acesteia, cât și în privința celor adoptate de URBSFA, dezbaterile se concentrează în special în jurul domeniului de aplicare și al interpretării articolelor 45 și 101 TFUE.

B. Pertinența întrebării preliminare

- 16 În temeiul articolului 267 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, Curtea de Justiție a Uniunii Europene este competentă să se pronunțe, cu titlu preliminar, cu privire la validitatea și la interpretarea actelor adoptate de instituțiile, organele, oficiile sau agențiile Uniunii.

Articolul 267 al doilea paragraf TFUE prevede:

„În cazul în care o asemenea chestiune se invocă în fața unei instanțe dintr-un stat membru, această instanță poate, în cazul în care apreciază că o decizie în această privință îi este necesară pentru a pronunța o hotărâre, să ceară Curții să se pronunțe cu privire la această chestiune.”

- 17 Curtea amintește în mod regulat că *„în cadrul cooperării dintre Curte și instanțele naționale instituite prin articolul 267 TFUE, revine numai instanței naționale, sesizate cu soluționarea litigiului principal și care trebuie să își asume răspunderea pentru hotărârea judecătorească ce urmează a fi pronunțată, competența să aprecieze, în raport cu particularitățile cauzei principale, atât necesitatea unei hotărâri preliminare pentru a fi în măsură să pronunțe propria hotărâre, cât și pertinența întrebărilor pe care le adresează Curții”⁶.*
- 18 Articolul 1717 alineatul 3 litera b) punctul ii) din Codul judiciar belgian prevede că hotărârea arbitrală este anulată în cazul în care instanța constată că această hotărâre este contrară ordinii publice.

Astfel, în cadrul unei acțiuni în anulare a unei hotărâri arbitrale pentru contrarietate cu ordinea publică, revine instanței care se pronunță asupra acțiunii în anulare sarcina de a stabili dacă o dispoziție de ordine publică este aplicabilă faptelor și de

⁶ Hotărârea din 2 septembrie 2021, Republica Moldova (C-741/19, EU:C:2021:655, punctul 35).

a pronunța anularea hotărârii dacă soluția reținută de arbitru este contrară dispoziției aplicabile⁷.

- 19 Pe de altă parte, în cadrul unei asemenea acțiuni în anulare, conceptul de ordine publică se interpretează în sens larg ca înglobând dreptul imperativ⁸.

În materia dreptului european derivat, Curtea a considerat de altfel că o hotărâre arbitrală contrară unor dispoziții europene atât de ordine publică, cât și de drept imperativ trebuie anulată pe baza motivului de contrarietății cu ordinea publică⁹.

Curtea a considerat de asemenea în mod mai specific că nerespectarea normelor dreptului concurenței și în special a articolului 101 TFUE este o încălcare a ordinii publice care constituie un motiv de anulare a unei hotărâri arbitrale¹⁰.

- 20 În speță, nu se contestă și nici nu se poate contesta că articolele 45 și 101 TFUE sunt norme imperative, dacă nu de ordine publică, a căror încălcare poate conduce, dacă este cazul, la anularea unei hotărâri arbitrale.

Or, elementele prezentate tribunalului și în special studiul realizat în anul 2013 pentru Comisia Europeană¹¹ justifică sesizarea Curții de Justiție a Uniunii Europene pe cale preliminară cu privire la impactul articolelor 45 și 101 TFUE asupra normelor referitoare la „JFL” adoptate de UEFA, de federațiile membre ale acesteia și de URBSFA.

C. Formularea întrebării preliminare

- 21 UL și RAFC propun tribunalului să adreseze Curții de Justiție a Uniunii Europene o întrebare preliminară cu următorul cuprins:

„Planul adoptat în anul 2005 cu ocazia Congresului de la Tallinn de către UEFA și membrii acesteia, inclusiv URBSFA, în materie de jucători formați pe plan local, și/sau normele URBSFA în materie de jucători formați pe plan local și/sau cele ale UEFA și/sau cele – similare – adoptate de ceilalți membri ai UEFA, sunt sau nu compatibile cu:

– *articolul 45 TFUE;*

⁷ A se vedea CHOCHITAICHVILI D., „Annulation d’une sentence arbitrale pour contrariété à l’ordre public: normes d’urbanisme et de logement”, în *b-Arbitra*, 2018/2, p. 368 și referințele doctrinare citate.

⁸ P. LEFEBVRE și M. SERVAIS, „Vers une conception large de l’ordre public à l’instar de la portée qui lui est conférée dans le cadre de l’annulation de sentences arbitrales”, în *b-arbitra*, 2014/2, p. 325 și referințele citate la nota 101.

⁹ Hotărârea din 26 octombrie 2006, Mostaza Claro (C-168/05, EU:C:2006:675).

¹⁰ Hotărârea din 1 iunie 1999, Eco Swiss (C-126/97, EU:C:1999:269, punctul 37).

¹¹ Study on the assessment of UEFA „Home Grown player Rule” 2013, înscrisul 16 al URBSFA.

- și/sau clauzele de nediscriminare în materie de încadrare în muncă similare cu cea vizată în Hotărârea SIMUTENKOV;
- și/sau articolul 101 TFUE?

În special, se poate considera că asemenea norme – mai ales cele ale URBSFA și ale UEFA – îndeplinesc criteriul proporționalității în condițiile în care autorii lor nu stabilesc cu precizie motivul pentru care anumite alternative, semnalate de doctrină în sensul că respectă mai mult libertățile fundamentale, de exemplu, stimulentele financiar, ar fi impracticabile?

În plus, trebuie să se considere că ansamblul acestor norme constituie o practică concertată globală, care își are originea în discuțiile și deciziile intervenite în cadrul Congresului UEFA de la Tallin, cu consecința că URBSFA trebuie considerată parte la această practică concertată globală și că, prin urmare, poate fi considerată răspunzătoare pentru totalitatea prejudiciului care rezultă pentru anumit un jucător sau club din această practică concertată?.”

- 22 Această formulare impune două observații.
- 23 Nu este de competența instanței de trimitere să sesizeze Curtea de Justiție a Uniunii Europene cu o întrebare referitoare la conformitatea cu articolul 45 TFUE a normelor în materie de „JFL” adoptate de Comitetul executiv al UEFA sau de celelalte cluburi membre ale UEFA ca atare.

Cel mult, Curtea va lua în considerare acest element de fapt în cadrul aprecierii sale cu privire la existența unei practici concertate în sensul articolului 101 TFUE.

- 24 Pe de altă parte, UL și RAFC nu demonstrează relevanța trimiterii la Hotărârea SIMUTENKOV¹². Astfel, în această hotărâre, Curtea a exclus aplicarea în cazul unui sportiv profesionist cu cetățenie rusă, angajat în mod legal de un club stabilit într-un stat membru, a unei norme care impune o limitare întemeiată pe cetățenia numărului de jucători care pot fi aliniați simultan.

Or, este cert că normele actuale cu privire la „JFL” ale URBSFA nu mai conțin o limitare directă a numărului de jucători aliniați pe motiv de cetățenie.

Prin urmare, întrebarea preliminară va fi reformulată după cum se precizează mai jos.

H. ANEXE LA PREZENTA CERERE DE DECIZIE PRELIMINARĂ

- 25 [omissis]¹³ [omissis]

¹² Hotărârea din 12 aprilie 2005, Simutenkov (C-265/03, EU:C:2005:213).

¹³ [omissis] [Notă care nu este relevantă pentru trimiterea preliminară].

[omissis]

[omissis]

- [omissis] [Inventarul dosarului transmis Curții]

I. DECIZIE – ÎNTREBĂRI PRELIMINARE

Ținând seama de motivele prezentate mai sus, Tribunal de première instance francophone de Bruxelles [Tribunalul de Primă Instanță francofon din Bruxelles] [omissis]:

- cu titlu interlocutoriu, hotărăște să adreseze Curții de Justiție a Uniunii Europene următoarele două (2) întrebări preliminare:
 - *„Articolul 101 TFUE trebuie interpretat în sensul că se opune planului referitor la «JFL» adoptat la 2 februarie 2005 de Comitetul executiv al UEFA, aprobat de cele 52 de asociații membre ale UEFA la Congresul de la Tallinn la 21 aprilie 2005 și pus în aplicare prin regulamente adoptate atât de UEFA, cât și de federațiile membre ale acesteia?”*
 - *„Articolele 45 și 101 TFUE trebuie interpretate în sensul că se opun aplicării normelor privind înscrierea și alinierea pe foaia de meci a jucătorilor formați pe plan local, standardizate de articolele P335.11 și P.1422 din Regulamentul federal al URBSFA și reluate la articolul B4.1[12] din titlul 4 și la articolul B6.109 din titlul 6 din noul Regulament al URBSFA?”*
- [omissis] [Transmitere către Curte]
- între timp, [omissis]
- suspendă judecarea cauzei în rest [omissis].

[omissis]

[Dată și semnături]

[omissis]

[omissis] [Formule finale]